

[Ministeren for offentlige arbejder.]

i nogle uger gået og tænkt på, at det nok var hensigtsmæssigt, om man gjorde nogle betragtninger over det, fordi man bør forestille sig, at befolkningen eller dele af befolkningen tænker: de taler meget derinde i folketinget eller andetsteds om store opgaver, der skal løses, men hvad bliver det egentlig til? Det er jo desværre sådan, at mange forestiller sig, at det er bare, fordi der ikke er nogen, der gør noget ved det; det at tænke på, hvorfra vi skaffer pengene og arbejdskraften, er ikke nær så nærliggende.

De detaljer, der er nævnt her, skal jeg ikke fordybe mig i, idet der jo fra flere sider er givet udtryk for, at man gerne vil have en ret omfattende udvalgsbehandling, og det bliver der jo også lejlighed til. Jeg vil forudskikke den bemærkning, at planerne jo i høj grad tager sigte på — som også hr. Antonsen, tror jeg det var, nævnte det — at amter og kommuner får lejlighed til at indrette sig — hr. Niels Helveg Petersen var inde på det med egnsplanlægningen — det gælder altså om, at de får mulighed for at indrette sig efter forholdene. Endelig må vi ikke overse, at de planer, der her er tale om, såvel som den rapport, der i sin tid blev lavet om veje i Nordsjælland, jo er ting, som amter og kommuner har været med i; det er ikke noget, som man bare har siddet på tegnestue i vejdirektoratet og fundet ud af. Det er startet ude, hvor behovet er, og derefter har vejdirektoratet koordineret tingene, så at det, der nu ligger på bordet, er udtryk for de almindelige ønsker i den pågældende egn, sådan som tingene tegner sig i dag og nogle år frem i tiden.

Vi ved jo, at på trafikområdet — også på mange andre områder, men i høj grad på trafikområdet — er det sådan, at ting, vi i dag synes er soleklare, kan vise sig om 4-5 år at være mindre heldige; man har taget fejl. Tempoet i transport er så eksplosiv, at man let kommer til at tage fejl; det kan også koste nogle penge.

Så meget om disse detaljer, og dernæst lidt om det principielle spørgsmål: tilpasningen af investeringerne. Jeg har nogle gange givet udtryk for også her i det høje ting, at vi må — sådan som regeringen også er i gang med det — lade planlægningen af

de fysiske og de økonomiske områder følges ad. Regeringen tilsigter at få alle tingene stillet op på både trafiksektoren, den sociale sektor, undervisningssektor, og hvad det ellers hedder, og så må regeringen sammen med folketinget blive enig om en prioritetsorden, alt efter hvordan vi nu vurderer nyttevirkningen af de penge, vi sætter ind. Der er altså her fuld overensstemmelse mellem tingets ønske, kan jeg forstå, og det, regeringen er i fuld gang med at forberede.

Med hensyn til dette specielle område, transporten, vil jeg gerne sige, at jeg tror nok, at den vejbygning, der foregår, er nøje vurderet. Naturligvis er der vældigt pres fra hvert enkelt amt og fra hver enkelt kommune for at få deres egne ting frem, men stort set tror jeg vi må erkende, at vejdirektoratet formår at afbalancere tingene, sådan at vi får bygget vejene dér, hvor behovet er. Men jeg har forestillet mig — og har også givet udtryk for det et par gange i den seneste tid — at vi måske nok i højere grad i fremtiden må afprøve nyttevirkningen af hver enkelt investering. Men det betyder, at den gamle tendens til strid mellem hovedstadsområdet og provinsen, mellem visse provinsområder og andre provinsområder må lægges til side, og at tingene må ses ud fra helhedsvirkningen, så vi får den største nyttevirkning af det felt, som vi nu vil investere på. Det vil sige, at proportionen på hver enkelt vejstykke eller brostykke, eller hvad det er vi laver, må afvejes mod alle de andre ting, som man vil investere i.

Jeg ved, at danske ingeniører nylig i syd-amerikanske stater har haft til opgave og stadig væk arbejder med at finde ud af nyttevirkningen af et stort og meget omfattende vejsystem, hvor man netop fra den pågældende regerings side lægger vægt på, at man nu bygger efter nyttevirkningsprincippet — som man her i tinget, ved jeg, gennem år har talt meget stærkt for. Dette princip må vi følge meget strengt i de kommende år — det er der ingen tvivl om — hvis vi skal løse opgaverne.

Det er rigtigt, som det er nævnt, at det ikke alene er et spørgsmål om penge, men også i høj grad et spørgsmål om arbejdskraft. Der er jo overordentlig meget i gang. Mange gange, når der tales om veje, kunne det let opfattes, som om der ikke var noget rigtigt i gang. F. eks. var hr. Herløv Larsen